

MAG.

VLAAMS-BRABANT

#73

Plaats maken p.10

Slim omspringen met onze ruimte.

Vergroeid met het landschap p.20

De kleine accenten van Vlaams-Brabant.

Jouw tuin helpt het klimaat p.24

Onze tuin, een wapen tegen de klimaatverandering.

Uitwaaien met Liliane Saint-Pierre

De winterstilte van Provinciedomein Halve Maan

**VLAAMS-
BRABANT**

kruispunt van vele werelden

Magazine
van en voor
**DE VLAAMS-
BRABANDER**

**VLAAMS-
BRABANT**

We blijven rechtop staan

Beste Vlaams-Brabanders,

We zijn één van de beste provincies, dat spreekt voor zich, maar we hebben wel maar een klein grondgebied. In oppervlakte is Vlaams-Brabant de kleinste van de Vlaamse provincies. De ruimte om de groei en de grote dynamiek op te vangen, is schaars. We hebben al een zeer dichte bebouwing. Het wordt dus puzzelen om een goede plaats te vinden voor de 40 à 50.000 gezinnen die er tegen 2030 bijkomen, voor betaalbaar wonen, voor natuur en landbouw, voor kantoren en bedrijven, voor winkels en voor ontspanning...

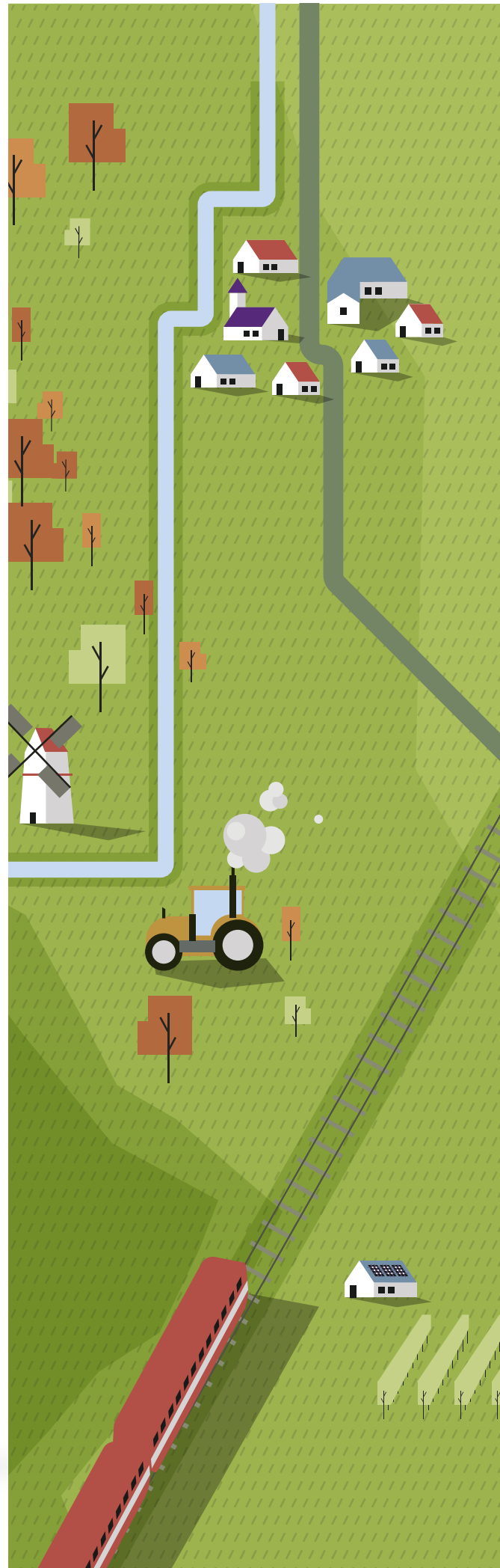
We moeten de puzzel zo leggen dat mensen zich veel meer kunnen en willen verplaatsen met de fiets en het openbaar vervoer. We moeten zorgen dat we zo bouwen dat we de wateroverlast en de klimaatopwarming kunnen terugdraaien en zeker niet laten verergeren. We moeten de open ruimte, de open landschappen en de natuur vrijwaren, want we hebben hun veerkracht nodig voor een gezond en mooi leefmilieu. We moeten nadenken hoe we een omgeving creëren waar bevolkingsgroepen van verschillende leeftijden en met verschillende voorkeuren aan hun trekken komen.

Er is passende ruimte nodig voor oudere mensen (het aantal 65-plussers zal sterk stijgen), voor jongeren, voor wandelaars en fietsers, voor liefhebbers van de steden en van erfgoed. Het is een grote opgave om de beperkte oppervlakte die we met elkaar delen, zo te ordenen dat alle mensen er hun gading in vinden. Als provinciebestuur dragen we daar samen met de gemeentebesturen een grote verantwoordelijkheid voor. Dat vraagt veel studie, veel overleg, veel communicatie ook. Daarom brengen we in dit nummer enkele artikels over hoe we in Vlaams-Brabant willen omgaan met de schaarse ruimte.

Namens de deputatie,
Lodewijk De Witte
Provinciegouverneur

Tie Roefs, Ann Schevenels, Walter Zelderloo, Lodewijk De Witte, Marc Collier, Marc Florquin, Monique Swinnen, Tom Dehaene

IN DIT MAGAZINE

Vlms-Brbnt kort p.4

Ruimte p.10

De stationsomgeving van Aarschot herleeft helemaal.

Een plek voor jongeren p.18

Kinderen van Geetbets brengen kleur naar hun speeltuin

Vergroeid met het landschap p.20

De kleine accenten van Vlaams-Brabant

Vraag van de lezer p.25

Uitwaaien met Liliane Saint-Pierre p.26

De winterstilte van provinciedomein Halve Maan

Tuinen p.28

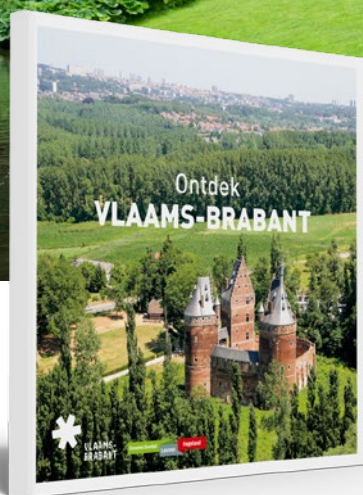
Onze tuin, een wapen tegen de klimaatverandering

Vlaams-Brabant KORT

Spaans Huis

Expats, ontdek Vlaams-Brabant!

Ben jij een van de 250.000 buitenlanders die in Brussel of Vlaams-Brabant werkt en woont? Een expat, dus? Hoog tijd om de toeristische troeven van je nieuwe of tijdelijke thuisprovincie te ontdekken. Haal de gratis brochure 'Ontdek Vlaams-Brabant'. Daarin delen zes invloedrijke 'expat'-bloggers hun ervaringen en tips om de groene streek rond Brussel te verkennen. Met een hoop praktische tips, weetjes en adressen. *

 www.vlaamsbrabant.be/expats

Nieuwe Natuurlopen in Meetshovenbos en Meerdaalwoud

Fervente joggers weten het al langer: het is heerlijk lopen in de Vlaams-Brabantse bossen. Naar aanleiding van de Week van het Bos opende het Agentschap Natuur en Bos samen met Sport Vlaanderen en de provincie Vlaams-Brabant twee nieuwe, bewegwijzerde Natuurlopen. In het Meetshovenbos in Aarschot kwamen drie looplussen van 2,6, 3,4 en 5,4 kilometer lang. Ook in het Meerdaalwoud in Oud-Heverlee kan je joggen over de mooiste paden in drie lussen van 4,8, 7,9 en 15,2 kilometer lang. *

 www.natuurenbos.be/natuurlopen

Nieuw magazine: Economie Werkt!

De provincie Vlaams-Brabant lanceerde 'Economie Werkt', een gloednieuw driemaandelijks magazine over het economische beleid in de regio. Het eerste nummer viel in september in de bus van ondernemers en bedrijven. Welke rol speelt de sociale economie in Vlaams-Brabant en voor jouw onderneming? Hoe helpt Flanders Smart Hub onze economie? En wat is de Cleantech Community? Lees het - en veel meer - in het nieuwe, gratis magazine. ✱

Download het magazine of neem een gratis abonnement via

 www.vlaamsbrabant.be/economiewerkt

Nieuwe website maakt je wegwijs in woningdelen

Wil je een gemeenschappelijk woonproject starten en zit je met heel wat juridische en praktische vragen? Als lokaal bestuur wil je gemeenschappelijke woonprojecten ondersteunen, maar je weet niet hoe je dit kan doen of wat er allemaal bij komt kijken?

Neem dan snel een kijkje op www.vlaamsbrabant.be/woningdelen. Op deze vernieuwde website vind je alle nuttige informatie over co-wonen, cohousing, woongroepen en zorgwonen. Maar ook over hoe je bestaande gebouwen kan optimaliseren of woningen opsplitsen op een doordachte manier. Download voorbeelden van huurcontracten, statuten en afsprakennota's, klik naar uitgewerkte plannen en informatie over de wetgeving. Laat je inspireren door de informatie in de overzichtsfiches van de 19 projecten die de provincie ondersteunt. ✱

 www.vlaamsbrabant.be/woningdelen

Diversiteit in de kleuterklas

Schoolboeken hebben vaak weinig aandacht voor diversiteit, tenzij het specifiek over diversiteit gaat. Maar we zijn allemaal anders, met een andere gezinssituatie, een ander geslacht, huidskleur, seksuele oriëntatie, religie, leeftijd. Daarom vroeg de provincie Vlaams-Brabant aan kinderauteur Kathleen Amant en holebi- en transgenderkoepel çavaria een boekje te ontwikkelen voor kleuters van de eerste tot derde kleuterklas: 'Lou op weg naar school'. Er hoort een educatief pakket bij waarmee de kleuterjuffen en -meesters in de kleuterklas aan de slag kunnen. Met onder meer een vertelplaatenset, puzzels, een memoryspel en meer educatief materiaal dat doorweven is met diversiteit. Ook met stereotiepe voorstellingen, want ook dat is diversiteit. ✱

 www.vlaamsbrabant.be/lou

SUPERKORT

50 werknemers
Siemens op
de fiets

826 borden
voor trage
wegen

Oude Brouwerij
Keyser Carel
is 1.000^{ste} lid
Monumenten-
wacht

4.660 rugzak-
hoezen voor
verkeersveilig
jeugdskamp

Don Bosco
Haacht
restaureert
Boerentram
Grimbergen

Afbakening
kleinstedelijk
gebied Asse
afgerond

Minimuseum
van Averbode
opent deuren

Eerste
CNG-voertuig
voor Provincie-
domein
Huizingen

Fietssnelwegen gaan Europees

Flot en comfortabel met de fiets
naar het werk? Dan neem je toch
de fietssnelweg! De provincie
werkt aan een netwerk van
280 kilometer snelle, veilige en
comfortabele fietssnelwegen.

Dat wisten we al. Ook dat de overige Vlaamse provincies mee op de kar sprongen en met Vlaams-Brabant als trekker een systeem ontwikkelden om de fietssnelwegen herkenbaar te maken, met een eigen logo, bewegwijzering en huisstijl. En nu is ook Europa helemaal gewonnen voor het idee.

Europese CHIPS

Het Europese CHIPS-project investeert 4,51 miljoen euro, voor een deel gefinancierd door het Europese subsidieprogramma Interreg Noordwest-Europa. CHIPS staat voor Cycle Highways Innovation for smarter People Transport and Spatial Planning, ofwel fietssnelwegen voor slimmer personenvervoer en betere ruimtelijke ordening. Provincie Vlaams-Brabant coördineert het project en werkt samen met partners in Duitsland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk aan innovatieve

fietssnelwegen. Zo overtuigen we meer pendelaars om de fiets te nemen, goed voor de files én het milieu. In dit kader investeert de provincie Vlaams-Brabant alvast 185.000 euro om de fietssnelweg F3 tussen Leuven en Brussel aangenamer en meer gebruiksvriendelijk te maken. De hele route wordt tegen 2018 uitgerust met het logo en routebegeleidingshulpmiddelen, rustpunten, infopunten en signalisatie. ✱

 www.cyclehighways.eu

Het DJ-talent van 45Toeren

AliA, ATHOS, Lvmbo, Louis Vogue, Pastige, Proud mich, Rafiki en SKIPP. De acht finalisten van de DJ-wedstrijd 45Toeren hebben er een vierdaags bootcamp in de Ardennen op zitten, vol workshops, infosessies en masterclasses van gerenommeerde dj's. Welke vier van deze acht mogen zich de winnaars noemen en krijgen nog een jaar lang intensieve begeleiding? *

Kom het te weten op www.45toeren.be

Wint jouw klas een kinderkok op het witlooffeestje?

Wel duizend klasjes in Vlaams-Brabant gingen aan de slag met de gratis witloofbox van de provincie. De witloofbox is een handig pakket met teeltmateriaal. De leerlingen kijken op dit moment vol nieuwsgierigheid uit naar hun zelf geteelde witloofvoorst. En na de oogst mag er gevierd worden! Klassen die met het geteelde witloof een feestje organiseren, maken kans op het bezoek van een chef-kok of een mooie waardebon voor de aankoop van ingrediënten. Doe je mee? Laat het dan zeker weten wanneer je je feestje organiseert en wie weet komt een kinderkok jullie assisteren bij de bereiding van een heerlijk witloofmenu. *

www.vlaamsbrabant.be/witloofbox

Nieuws van de provincieraad

Provinciale wedstrijd brengt scholen en bedrijven samen

De provincie Vlaams-Brabant organiseert een jaarlijkse wedstrijd waarmee ze de beste samenwerkingsprojecten tussen scholen en bedrijven wil belonen. De winnende scholen en bedrijven ontvangen een geldprijs van 1.000 euro. Met de wedstrijd wil de provincie het onderwijs en de arbeidsmarkt beter op elkaar laten aansluiten.

www.vlaamsbrabant.be/plusproject

Steun voor verkeersprojecten in secundaire scholen

De provincieraad van Vlaams-Brabant heeft haar subsidiereglement voor ondersteuning van mobiliteitsprojecten op school aangepast. Voortaan kunnen alle scholen, dus ook uit het secundair onderwijs, een beroep doen op maximaal 5.000 euro steun voor projecten rond veilig en milieuvriendelijk verkeer.

www.vlaamsbrabant.be/drmobi

Wonen in Vlaams-Brabant: een zorgenkind

Onze huidige manier van wonen heeft zijn grenzen bereikt, ruimtelijk en sociaal. Dat was de boodschap van provinciegouverneur Lodewijk De Witte tijdens zijn jaarlijkse toespraak voor de provincieraad. Hij ziet drie grote uitdagingen. Ten eerste, ervoor zorgen dat er voldoende betaalbare en diverse woningen zijn. Ten tweede, alternatieven vinden voor onze huidige, ruimteverslindende manier van wonen die ons te afhankelijk maakt van de auto. En ten derde, onze woningen energie-efficiënter maken en onze woonomgeving veilig en kwaliteitsvol. Deze uitdagingen het hoofd bieden, vergt een heel andere kijk op wonen, met nieuwe woonvormen, meer sociale en energiearme woningen, dichtbij voorzieningen en openbaar vervoer.

Download de publicatie 'Wonen in Vlaams-Brabant: een zorgenkind' op

www.vlaamsbrabant.be/gouverneur

Nieuw provincieraadslid

Ann De Martelaer (Groen) uit Lubbeek legde op 8 november de eed af in de provincieraad van Vlaams-Brabant. Ze vervangt er haar partijgenote Bernadette Stassens uit Tienen.

www.vlaamsbrabant.be/raad

Vlaams-Brabant wint Shift Up Business Mobility Award 2016

De provincie Vlaams-Brabant heeft de Shift Up Business Mobility Award 2016 gewonnen. Deze award bekroont bedrijven - of overheden in dit geval - die stimulerende en inspirerende inspanningen leveren voor een duurzaam woon-werkverkeer.

De provincie koos met het provinciehuis voor een werkplek vlakbij het bus- en treinstation van Leuven. Het gratis abonnement voor woon-werkverkeer maakt het extra aantrekkelijk voor de werknemers om met het openbaar vervoer naar het werk te komen. Wie met de fiets komt, krijgt een fietsvergoeding. De fiets kan je veilig en comfortabel kwijt in de afgesloten fietsstalling. Daar vind je ook oplaadpunten voor elektrische fietsen. Deze inspanningen hebben resultaat: 50% van de werknemers komt met het openbaar vervoer, 27% fietst en 23% gebruikt de wagen. De provincie maakt ook gebruik van poolwagens en bedrijfsfietsen die ze huurt bij de vzw Velo. *

IEDEREEN TOERIST

Een toeristisch aanbod waar iedereen van kan genieten, ook mensen met een klein budget of met een fysieke of verstandelijke beperking. Daar streeft de provincie Vlaams-Brabant naar met het initiatief Iedereen Toerist. Samen met vrijetijdsoverheidsorganisaties bekijkt Toerisme Vlaams-Brabant hoe ze activiteiten toegankelijker kunnen maken. Tijdens een actieve Iedereen Toerist-dag in september kon iedereen kennismaken met dat toegankelijke toeristisch aanbod in het Provinciedomein Kessel-Lo.

De provincie werkt bovendien aan toegankelijke wandelingen en fietsroutes en nog meer verhuurpunten van aangepaste fietsen, toegankelijke onthaalpunten, logies en attracties. De provinciedomeinen hanteren een aangepast inkomtarief, ook de toeristische partners worden gestimuleerd om een sociaal tarief te hanteren. Een toffe daguitstap of vakantie met een kleine portemonnee? Dat kan je boeken via het laagdrempelige reisbemiddelingskantoor Rap op Stap. Je vindt Rap op Stap in Geetbets, Glabbeek, Kapelle-op-den-Bos, Kortenaak en Wommel. *

NUTTIGE WEBSITES

www.rapopstap.be
www.vakantieparticipatie.be
www.iedereenverdienvakantie.be
www.kvg-vlaamsbrabant.be
www.balanske.be
www.indivo.be
www.gehandicaptensolidariteit.be
iedereentoerist@vlaamsbrabant.be
 016-26 76 24

Crossen op de Balenberg

Het buitenparcours van het Sven Nys Cycling Center in Tremelo is bijna helemaal klaar. Je kan je cyclocrossvaardigheden al volop testen op het echte veldritparcours van de Grote Prijs Sven Nys of op het mountainbikeparcours. Vanaf half december komen er pittige parcours bij voor de echte durvers en waaghalzen. Al gehoord van een dirtline, een rockgarden, een pumptrack of een trialzone? Niet voor doetjes. *

 www.svennyscyclingcenter.be

KALENDER 2017

Nieuwbouw De Sterretjes is klaar **13/1**

Na de kerstvakantie nemen de leerlingen van de provinciale school voor buitengewoon lager onderwijs De Sterretjes in Tienen hun nieuw schoolgebouw in gebruik. De nieuwbouw aan de Alexianenweg is een veilige cocon, afgeschermd van de woningen en gebouwen errond, waar de kinderen zich in alle rust en op hun eigen ritme kunnen ontplooiën. Het moderne gebouw is opgetrokken volgens de BEN-principes: bijna-energie neutraal. Het heeft een eenvoudige en symmetrische opbouw rond de centrale turnzaal. De vele doorzichten en open ruimtes laten het gebouw ademen.

De plechtige opening vindt plaats op vrijdag 13 januari. Dan zijn alle ouders, leerkrachten, buurtbewoners en andere geïnteresseerden welkom om kennis te maken met het nieuwe schoolgebouw.

 www.desternetjes.com

Artefact: The Art of Magic **21/2 - 9/3**

Het hedendaagse kunstenfestival Artefact gaat op zoek naar de diepere lagen van magie. Kunstenaars buigen zich over occulte rituelen, maar laten zich evengoed prikkelen door ondoordringelijke fenomenen zoals de diepste oorden van de oceaanbodem of de oneindigheid van het heelal.

 www.artefact-festival.be

Doe Beurs **21/2 - 23/2**

Een actieve kennismaking met academische en technische beroepen, vol toffe workshops in de Brabantse in Leuven. Voor leerlingen uit de derde graad lager en eerste graad secundair onderwijs.

 www.vlaamsbrabant.be/doebeurs

Putteke Winter **5/12, 13/1**

Sprookjesachtige winterwandelingen en vertellingen in de provinciedomeinen.

5/12 Provinciedomein
Halve Maan, Diest

13/1 Provinciedomein Huizingen

 www.puttekewinter.be

Vloggen: workshops en lezing **4, 21, 23/1**

Hoe word je een vlogger? Heb je misschien al een vlogkanaal op Youtube en wil je gewoon beter worden? En ben je tussen 13 en 18 jaar? Pik dan een workshop 'Hoe word ik vlogger' mee. Ouders, leerkrachten en opvoeders die meer willen meten over vloggen, zijn welkom op de lezing 'Vloggers zijn de nieuwe helden van de jeugd!'.

Kortenberg

4/1 Workshop voor jongeren

4/1 Lezing voor ouders

Info en inschrijvingen:

 kortenberg.beljeugd-actueel.html

Asse

21/1 Workshop

23/1 Lezing

Info en inschrijvingen:

 jeugd@asse.be

Kunst op Komst-feest **21/10**

Bierbeek heeft de wedstrijd Kunst op Komst gewonnen, een organisatie van de provincie Vlaams-Brabant en Radio 2. Tijdens een spetterend Kunst op Komst-feest krijgt het kunstwerk Werkplaats van Willy Peeters zijn definitieve plaats in de gemeente.

 www.vlaamsbrabant.be/kunstopkomst

3

Voor wonen, werken, bewegen, verplaatsen, leven

PLAATS MAKEN

Pendelaar Nele en Gedeputeerde Ann Schevenels aan de brug over de sporen in Aarschot.

Aarschot op sporen

Nog heel even en het nieuwe parkeerpark aan het station van Aarschot is helemaal klaar, goed voor 1203 plaatsen. Het is een volgende stap in de transformatie van de hele stationsomgeving van een eerder grijze buurt tot een levendig en comfortabel knooppunt van openbaar vervoer, wonen en werken. Een werk van lange adem met veel betrokken overheden en partners. De provincie bracht ze samen en trekt al mee de kar sinds ze in 2005 het masterplan Aarschot op Sporen voorstelde.

Op de fiets- en wandelbrug over de sporen heb je een uitzicht over de hele omgeving. Van het nieuwe wooncomplex aan het Gilsonplein tot de werfkranen aan het bedrijventerrein Kop van Nieuwland. Stap voor stap, werf per werf, herleeft de hele buurt. De provincie maakt werk van de opwaardering van de stationsbuurten, niet alleen in Aarschot maar ook in Diest, Tienen en Haacht. Ze brengt alle partners samen, zoals de NMBS, Infrabel, overheden en investeerders. Met ruimtelijke uitvoeringsplannen bepaalt de provincie de richting.

De sporen over

Het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor de stationsomgeving van Aarschot dateert al van 2008. Sindsdien wordt er bijna onophoudelijk gewerkt. Eerst verrees de nieuwe fiets- en wandelbrug over de sporen, een indrukwekkende staalconstructie van 110 meter lang en 250 ton ►

► zwaar dat voor 40% met Europees geld werd gefinancierd. De brug verbindt niet alleen de perrons met elkaar, maar ook de binnenstad met het bedrijventerrein Nieuwland en het parkbos Elzenhof aan de overzijde van de sporen.

“Het grote parkeerpark aan de overzijde van de sporen maakt het aan de stadszijde rustiger wonen.”

Katrien De Vadder
bewoonster

Een hele verbetering, vindt pendelaarster Nele De Cuyper. Ze woont in Aarschot en pendelt elke werkdag met de trein naar Leuven. 'De nieuwe brug is niet alleen bijzonder handig voor de reizigers, maar ook voor de bewoners van Aarschot. Het verbindt twee stadsdelen die door de sporen gescheiden werden. Kinderen geraken veilig en snel in de muziekacademie aan de rand van het Elzenhof.'

Aangename woonbuurt

De fiets- en wandelbrug sluit aan de ene kant aan op het Fietspunt van vzw Velo en aan de andere kant op het parkeerpark. Aan dat parkeerpark verrijst een nieuw toegangsgebouw tot de tunnel onder de sporen. Katrien De Vadder woont op het Statieplein, net tegenover het station. Ze komt vaak met haar kindjes Luca (5) en Finn (3) naar de treinen en de hoge kranen kijken. Katrien vindt het nieuwe parkeerpark een grote aanwinst. 'Dan

“De nieuwe fiets- en wandelbrug is een veilige en snelle verbinding over de sporen. Voor pendelaars en bewoners.”

Nele De Cuyper
pendelaar

EFRO
EUROPEES FONDS
VOOR REGIONALE
ONTWIKKELING

The Productive Metropolis

Hoe past industrie in de stad? Hoe kunnen we ook in de toekomst wonen én werken in een grootstad? Daar gaat de architectuurten-
toonstelling 'Atelier Brussels - The Productive Metropolis' over, met
innovatieve ontwerpen en strategieën voor de stad van morgen.

Nog tot 8 januari 2017 in BOZAR, Brussel.

 www.bozar.be

hoeven pendelaars geen parkeerplaats meer te zoeken aan de stadszijde van de sporen. Dat maakt het veiliger en rustiger wonen', zegt ze.

Er komen trouwens meer woningen in de stationsbuurt. Aan het Kapitein Gilsonplein kwam al een nieuw woonproject, een modernistische blikvanger met 44 appartementen. In een volgende fase wordt de Boudewijnlaan aangelegd als een brede wandelboulevard en ook het Statieplein wordt vernieuwd tot een autoluwe ontmoetingsplek met meer ruimte voor bomen en terrasjes. Ook deze heraanleg van de stationsomgeving kan rekenen op Europese subsidies.

Veiliger naar het werk

De hele transformatie is goed nieuws voor de enkele duizenden werknemers van het bedrijventerrein Nieuwland. Naast het nieuwe parkeerpark komt trouwens een heel nieuw terrein van zeven hectare voor personeelsintensieve bedrijven, de Kop van Nieuwland. Het maatwerkbedrijf Entiris is al sinds 1969 in Aarschot gevestigd. Er werken 300 mensen, waarvan er 250 zijn tewerkgesteld in de sociale economie.

*"Een veiligere verbinding van
bedrijvenzone Nieuwland
met het station."*

Koen Van de Cruys
afgevaardigd bestuurder Entiris

'De aansluiting van het station met het bedrijventerrein kan veel veiliger', zegt afgevaardigd bestuurder Koen Van de Cruys. 'Onze mensen moeten nu langs een hele smalle stoep, terwijl de vrachtwagens vlak naast hen rijden. Best gevaarlijk. Een zebrapad is er niet.' Ook daar komt verbetering in. De straten en voetpaden worden vernieuwd, met duidelijke voetpaden en afgescheiden fietspaden die aansluiten op de stationsbuurt. *

Ademruimte voor de Zennevallei

Vlaams-Brabant werkt de komende drie jaar nauw samen met Beersel, Drogenbos, Halle en Sint-Pieters-Leeuw en het Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei. Samen zoeken ze oplossingen voor de uitdagingen in de smalle Zennevallei: wateroverlast, groene ruimte, verouderde bedrijventerreinen, mobiliteitsproblemen, kernversterking en energievoorziening.

'Slimme transformatie in de verstedelijkte Zennevallei' is erkend als strategisch project van de Vlaamse overheid. De provincie Vlaams-Brabant levert de projectcoördinator, ze brengt de Zennegemeenten, het Regionaal Landschap en andere betrokken partners samen om oplossingen te zoeken.

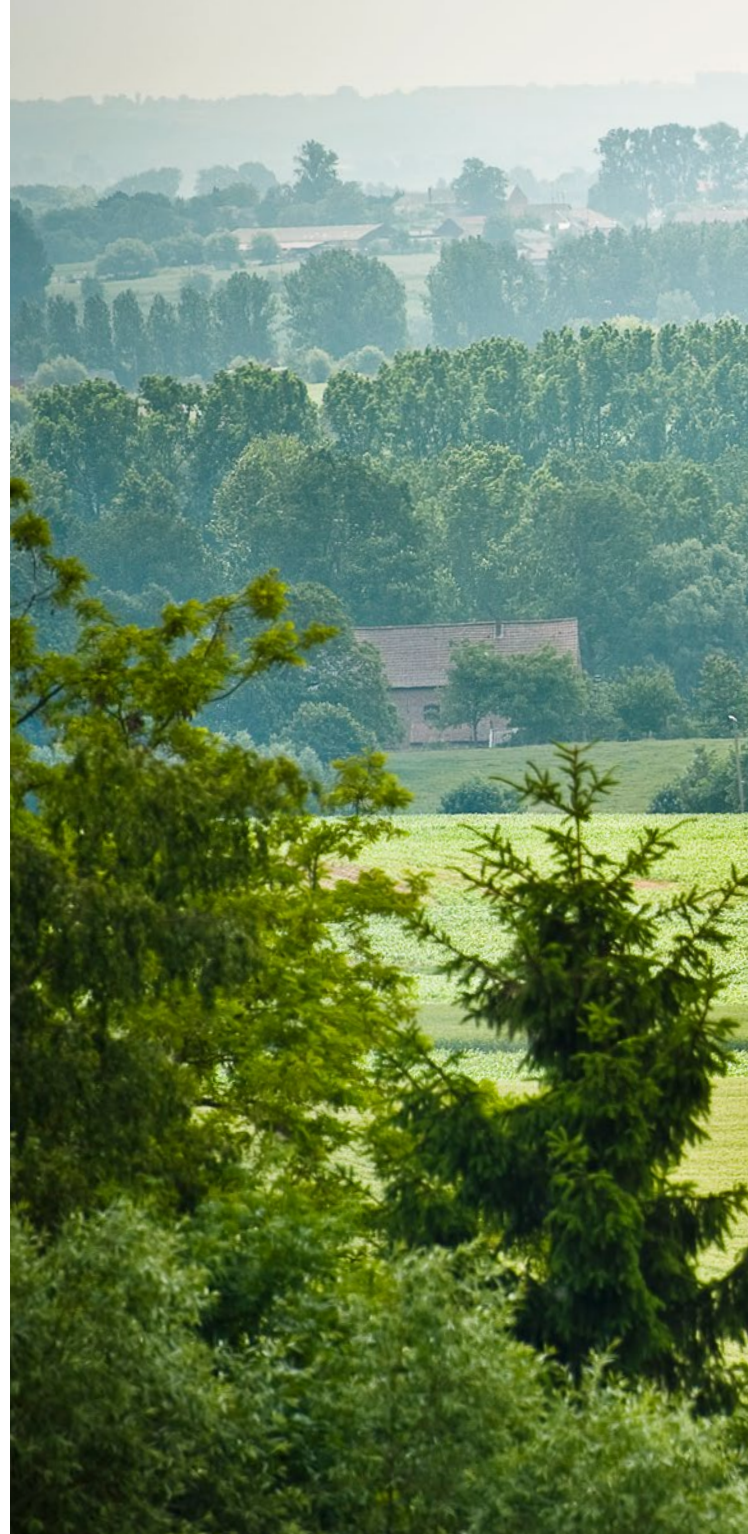
Versnippering

'De ruimte van de Zennevallei is erg versnipperd', legt projectcoördinator Daan Demey uit. 'Het Kanaal Brussel-Charleroi, spoor- en steenwegen en de Brusselse Ring doorkruisen de vallei. Die werden aangelegd volgens de inzichten van toen en niet altijd even planmatig op een logische manier. Met geluidshinder, verkeersdruk en visuele hinder tot gevolg. Tussen al deze infrastructuur in vind je nog mooie open ruimte, ademruimte voor mens en natuur. De vallei heeft bovendien af te rekenen met wateroverlast en zijn er uitdagingen zoals de klimaatverandering, het

vraagstuk rond hernieuwbare energie, verouderde bedrijventerreinen.'

Veel uitdagingen dus, en die worden stap voor stap bestudeerd en aangepakt. 'Omdat de problematiek zo divers is, is er één groot ruimtelijk plan niet mogelijk. Het gaat om mobiliteit, open ruimte, economie, waterbeheersing, zoveel thema's. Dat moet je thema per thema, stap voor stap doen, en wij als provincie sturen en coördineren.'

Bijvoorbeeld, de stationsbuurt van Lot. Het station maakt deel uit van het gewestelijke expressnet en zal dus meer frequentie en meer reizigers trekken. Maar daarvoor zijn er onvoldoende parkeervoorzieningen en is er geen logische toegang aan de achterzijde van het station. Daarom maken we samen met de gemeente Beersel en de inwoners een plan voor de omgeving. De centen zitten bij de NMBS voor de uitvoering, dus betrekken we die en zetten we het project op de rails.' *

"De Zennevallei is versnipperd, de druk is er groot."

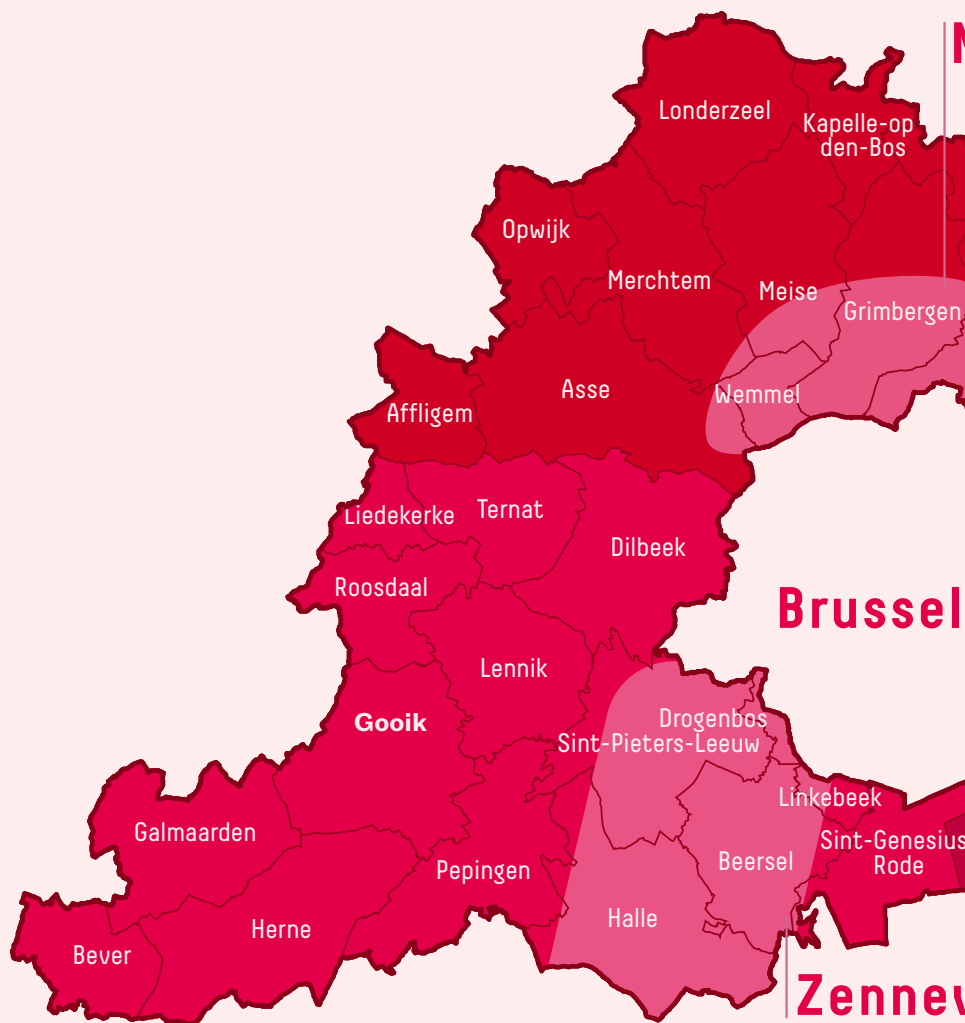

*“Je vindt ze nog,
de mooie plekken
ademruimte voor
mens en natuur.”*

Regisseur van onze ruimte

Vlaams-Brabant is het levendige hart van ons land, en meteen ook van Europa. Met een stevige kenniseconomie en een actieve luchthavenregio. Maar ook met 1,1 miljoen Vlaams-Brabanders die hier niet alleen wonen maar ook werken, ontspannen, zich verplaatsen, leven, genieten van de natuur. Het hoeft niet gezegd: de druk op onze ruimte is groot.

Elke regio haar uitdagingen

En elke regio heeft haar eigen uitdagingen. De Noordrand met haar onderbenutte bedrijventerreinen. De versnipperde ruimte in de Zennevallei. De mobiliteitsproblemen van de Leuvense regio. Een wonderoplossing is er niet. Daarvoor is de problematiek te complex, met veel betrokken beleidsdomeinen, overheden, belangengroepen en organisaties. Maar als we al die actoren achter hetzelfde verhaal krijgen, achter hetzelfde toekomstbeeld voor hetzelfde gebied, dan geraken we ver.

De provincie regisseert

Een geïntegreerde gebiedsgerichte werking, heet dat. De provincie regisseert, brengt partners samen, betreft, stuwt en duwt. De aanpak werkt. Kijk maar eens naar hoe de stationsomgeving van Aarschot opleeft. Hoe partners elkaar vinden en nadenken over de toekomst van de

Zennevallei, de Noordrand of het Regio-net Leuven. Samen veroveren we gebied per gebied.

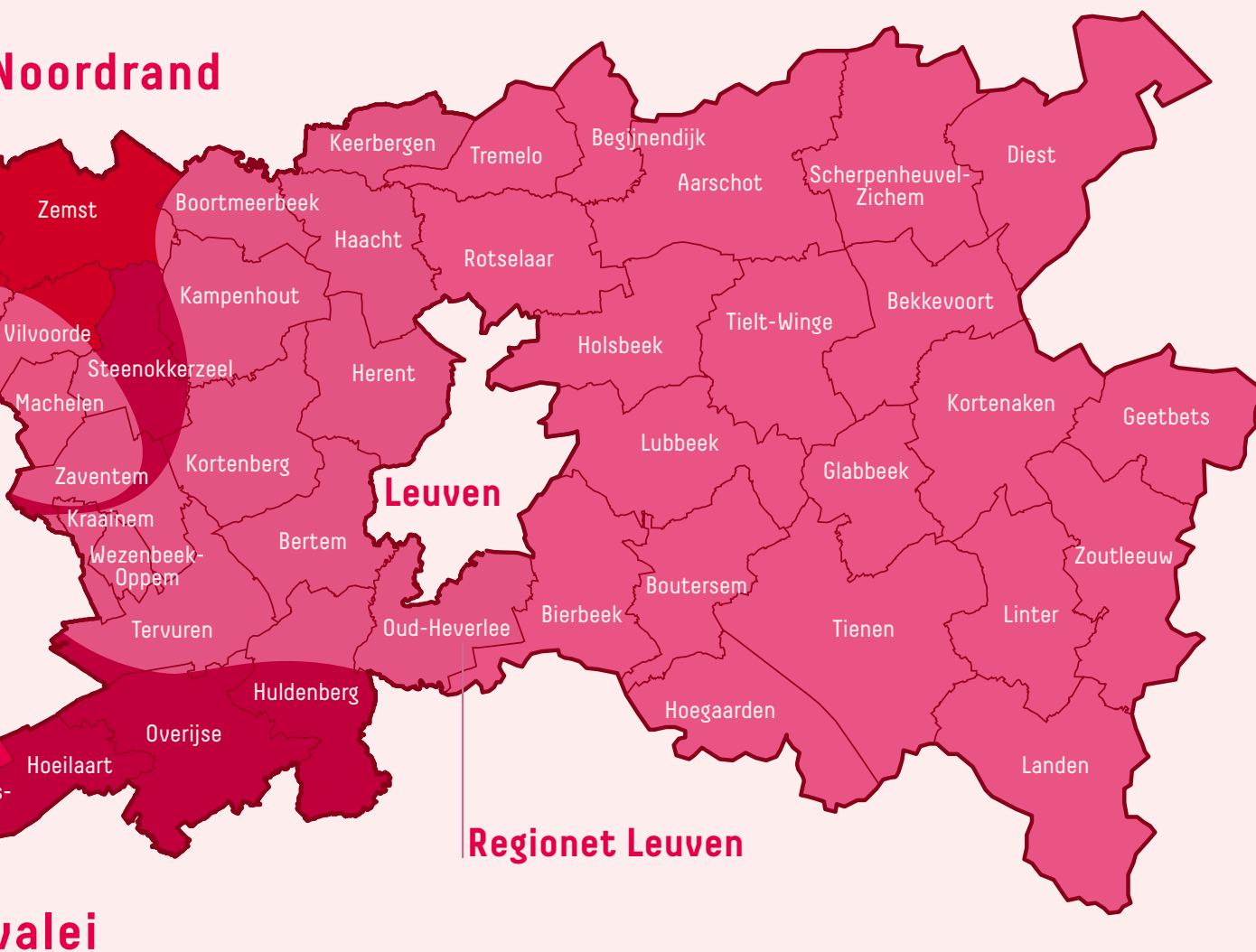
Noordrand

De ruimtelijke uitdagingen in de Noordrand van Brussel zijn niet min. Vervuilde en onderbenutte bedrijventerreinen, mobiliteitsproblemen, een grote druk op de open ruimte. Bovendien hebben het Vlaamse en Brusselse gewest niet altijd dezelfde visie op het gebied en heel wat initiatieven overlappen en beïnvloeden elkaar.

Daarom startte de provincie Vlaams-Brabant samen met het departement Ruimte Vlaanderen, Brussel Stedelijke Ontwikkeling en OVAM een zogenaamd 'territoriaal ontwikkelingsprogramma' op. Samen ontwikkelen ze een gemeenschappelijke ruimtelijke visie op het gebied op basis van overleg en onderzoek. Daar komen al concrete voorstellen uit. Zo wordt er een

masterplan voor de voormalige Navo-site in Evere ontwikkeld. Het is de bedoeling dat de A201 die de luchthaven ontsluit, de allure van een Europese boulevard krijgt. De open ruimte tussen Schaarbeek, Evere en Zaventem wordt versterkt. De as Kercklaan-Broekstraat in Machelen moet een levendige straat worden met plaats voor de fiets en openbaar vervoer. En de verouderde BUDA-site in Vilvoorde wordt weer aantrekkelijk gemaakt.

Regionet Leuven

De Leuvense regio heeft af te rekenen met een groeiend mobiliteitsprobleem. Bijna negen op tien van de woon-werkverplaatsingen naar Leuven gebeuren met de auto en het verkeer slijt dicht. Het initiatief voor het strategische project Regionet Leuven kwam van de provincie Vlaams-Brabant, die samen met de stad Leuven, De Lijn Vlaams-Brabant en Interleuven het studie bureau BUUR inschakelde. Ook NMBS en het Agentschap Wegen

en Verkeer kwamen aan boord. Samen met alle betrokken partners, waaronder ook VOKA, willen ze komen tot een modal shift: meer fietsen, meer openbaar vervoer, minder auto's. Maar enkel inzetten op het fietsnetwerk en openbaar vervoer is niet genoeg. Door de suburbanisatie sinds de helft van vorige eeuw wonen we heel verspreid. Dit moet anders in de toekomst. Door wonen, werk en onze activiteiten te concentreren in de stads- en dorpskernen, kan een groot deel van onze

verplaatsingen verkort worden tot wandel- en fietsafstand. Voor verplaatsingen over langere afstand, kunnen we hoogwaardig openbaar vervoer uitbouwen. Snelle en stipte bussen en treinen, met voldoende capaciteit en comfort.

www.regionetleuven.be

Zennevallei

De Zennevallei is aan het verstedelijken. De versnippering van het landschap door spoorlijnen, wegen en het Kanaal Brussel-Charleroi zorgt voor extra druk op de leefkwaliteit en de open ruimte. De provincie initieerde het project 'Slimme transitie in de verstedelijke Zennevallei' en zoekt samen met Beersel, Drogenbos, Halle en Sint-Pieters-Leeuw en het Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei oplossingen voor deze uitdagingen. *

*Beleidsverantwoordelijke
gedeputeerde Ann Schevenels*

*Kinderen van Geetbets brengen
kleur en avontuur in hun speeltuin*

EEN PLAATS VOOR JONGEREN

“Volwassenen willen het altijd netjes en saai. Wij willen kleur en avontuur!” De vriendinnetjes Lotte en Lotte weten perfect hoe hun speelplein in de Tuinwijk er moet uitzien. Daarom zaten ze samen met hun leeftijdsgenootjes uit Geetbets ook mee aan de ontwerptafel.

Een werkbezoekje van de kindercultuurraad aan de speeltuin in de Tuinwijk, dat betekent ravotten, klimmen en plezier maken. De kinderen brengen kleur en leven in de nogal sobere speeltuin midden in de residentiële woonwijk. Letterlijk, want hun fantasievolle ideeën worden straks werkelijkheid. Samen met jeugdambtenaar Irina tekenden en knutselden ze hun droomtuin in het klein. De scholen, de buurt en jeugdbe-

Vergeet je subsidie niet

De provincie Vlaams-Brabant steunt gemeenten om openbare ruimte op een jeugdriendelijke manier in te richten. De gemeente Geetbets vroeg een subsidie aan en kreeg 10.000 euro voor de inrichting van het speelplein in de Tuinwijk. Heeft jouw gemeente plannen om een skatepark, speeltuin of ontmoetingsplek voor jongeren in te richten? Vergeet je subsidie niet aan te vragen. Die bedraagt maximum 15.000 euro.

 www.vlaamsbrabant.beljeugd

wegingen werden ook betrokken, zodat het een tuin wordt waar iedereen zich thuis voelt.

*"Alleen groen gras,
bruine speeltuigen
en een grijs pad.
Dat kan toffer."*

Avontuur, alstublieft!

"We willen vooral veel kleur", lachen de vriendinnetjes Lotte en Lotte. "Met kleurrijke sjaals rond de bomen, een bloemetjes-boog, wat wilder en avontuurlijk-

ker. Vandaag is de tuin nog heel netjes en strak, met alleen groen gras, bruine speeltuigen en een grijs pad. Dat kan toffer."

Kronkelgracht

Dolf Imbrechts van het Regionaal Landschap Zuid-Hageland goot de jeugdige ideeën en suggesties in een plan en met de financiële steun van de provincie bloeit de speeltuin in het voorjaar helemaal op. Hij tekende natuurlijke constructies zoals avontuurlijke

stapelstammen, een kronkelgracht die door de tuin meandert met een wiglo - een iglo van wilg - op de oever. Een bloemenweide en fruitbomen zorgen voor kleur en zoemend dierenleven. De kinderen vinden het fantastisch. "Eigenlijk kwam ik hier niet zo vaak", geeft Lotte toe. "Maar als het ontwerp realiteit wordt, zullen de kinderen hier niet weg te slaan zijn. Een eigen plek van en voor kinderen." *

*Beleidsverantwoordelijke
Tie Roefs*

*De kleine accenten
van Vlaams-Brabant*

VERGROEID MET HET LANDSCHAP

"Onze kapelletjes
maken deel uit van
ons dorp, van onze
geschiedenis."

Jos Vander Meylen

Een eenzame veldkapel onder een lindeboom.
Een poel met een rij knotwilgen. Houtkanten,
hoogstamboomgaarden en holle wegen. Kleine
accenten in ons Vlaams-Brabantse landschap.
Wat doet de provincie om deze typische
landschapselementen te bewaren en te versterken?

Eeuwenoud is ze, de Grote Kapel in Alsemberg. Het bakstenen huisje is zowat vergroeid met het mooie landschap van Zenne en Zoniën. 'En dat blijft gelukkig zo', vertelt Jos Vander Meylen, behoeder van de Alsembergse kapelletjes.

Het heilige huisje verbergt een pittig stukje Alsembergse geschiedenis. Al in de 15de eeuw hing er op deze plek een kapelletje in een lindeboom. 'Op een strategische plaats, een kruispunt van drie wegen', weet Jos Vander Meylen van de lokale kerkfabriek. 'Eén van die wegen ging van Sint-Genesius-Rode naar Brussel. Een drukke baan, dus stond hier ook de galg

waar misdadigers werden opgeknoopt als afschrikmiddel.' In de plaats van het oorspronkelijke boomkapelletje kwam er een kleine bakstenen kapel. Na de vernieling in 1875 door te uitbundige Brusselse studenten bouwde pastoor Mariën een jaar later de huidige kapel in neogotische stijl.

Oudste bedevaartsoord

'Alsemberg is een van de oudste Maria-bedevaartsoorden van Vlaanderen', weet Jos. 'Kapelletjes zijn er bij overvloed. Ze maken deel uit van ons dorp, ons landschap. Maar de Grote Kapel was er slecht aan toe. Er waren ingrijpende

werkzaamheden nodig om de kapel in haar volle glorie te herstellen: reinigen van het dak, opfrissen van het interieur, herstellen van het voegwerk. Meer dan enkele verfraaiingswerken kunnen we als parochieploeg niet aan.'

Samenwerking

De provincie Vlaams-Brabant herwaardert dergelijk typisch landschapserfgoed in zogenaamde '360°-erfgoedprojecten'. Het gaat om niet-beschermd klein erfgoed en het historische landschap er rond. Het Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei bracht voor de kapel in Alsemberg de partners samen en coördineerde de werken. De Monumentenwachters van Vlaams-Brabant onderwierpen de kapel aan een grondige inspectie in functie van de uit te voeren noodzakelijke werken. De monumentenploeg van sociale werkplaats 3WPlus voerde vervolgens de opknappwerken uit.

Onder de lindeboom

Niet alleen de kapel werd helemaal aangepakt, ook de omgeving kreeg een makeover. De overheersende sparrenbomen werden gekapt en er staat vandaag zoals vanouds een lindeboom naast de kapel. De provincie Vlaams-Brabant subsidieerde 10.140 euro, 70% van de kosten. De gemeente Beersel en de kerkfabriek passen elk hun deel bij. *

 www.vlaamsbrabant.be/erfgoed
Beleidsverantwoordelijke Tom Dehaene

EROSIE, DE PROEF

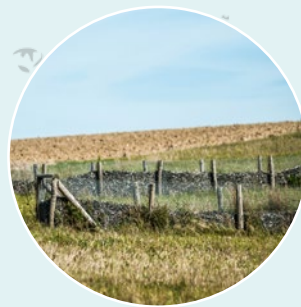
GRASSTROOK

Grasstroken remmen het afstromende water af zodat een deel van de meegevoerde leemdeeltjes kunnen bezinken. Het gras houdt bovendien de grond vast, zodat die beschermd wordt tegen erosie.

HOUTHAKSELDAAM

Een houthakseldam is een korf gemaakt van houten palen, gaasdraad en hakselhout. Het werkt als een filter: meegevoerde bodemdeeltjes blijven achter de dam, terwijl het water vertraagd wegsijpelt.

Vlaams-Brabant is een uitstekende regio voor landbouw: we hebben een prima klimaat en de beste bodem van zandleem en leem. Maar wat als de vruchtbare toplaag gewoon wegspoelt bij een stevige regenvlaag? Erosie is een bedreiging, vooral op de hellingen in de zuidelijke gemeenten van Vlaams-Brabant. En niet alleen voor de landbouwer, ook voor de omwonenden die de modder- en waterstromen te verwerken krijgen.

Erosiebestrijdingsplan

De meest erosiegevoelige gemeenten hebben een erosiebestrijdingsplan. Daarin staan maatregelen om bedachtzaam om te gaan met de bodem en zo erosie te beperken. De erosiecoördinatoren van de provincie Vlaams-Brabant helpen de gemeenten bij de uitwerking van dat plan. De provincie subsidieert bovendien 15%

OP DE SOM

Vraag je gratis landschapsadvies

Wil je als land- of tuinbouwer je bedrijf beter integreren in het landschap? Of heb je een beplantingsplan nodig voor een bouwproject? Dan kan je gratis en vrijblijvend beroep doen op de landschapsarchitect van de provincie Vlaams-Brabant.

☎ 016-26 72 71

@ Erwin.dunon@vlaamsbrabant.be

EROSIEPOEL

Een erosiepoel vangt het afstromende water tijdelijk op zodat de meegevoerde modder kan bezinken. Via een buis loopt de erosiepoel langzaam leeg. Zo blijven lagergelegen straten en huizen gevrijwaard van modder en water.

NIET-KERENDE BODEMBEWERKING

De aanpak bij de bron: met deze manier van bodembewerking blijft de vruchtbare aarde beter liggen waar die hoort. Op de akker dus. Als landbouwers niet meer ploegen, blijven de gewasresten van de vorige oogst liggen en beschermen ze de bodem als het regent. Bovendien neemt het organisch materiaal van de bodemtoelaag toe, ook dat beschermt de bodem tegen uitspoeling. Een andere beproefde techniek is het aanleggen van aarden drempels tussen aardappelruggen. De drempeltjes zorgen dat de grond niet wegspoelt bij een regenbui.

van de kosten van erosiebestrijdingswerken. De Vlaamse overheid geeft ook 75% subsidies. De afgelopen zes jaar kende de provincie voor 48 projecten een subsidie toe.

Proefvelden

Ook de landbouwers zelf worden mee aan boord getrokken door hen te overtuigen de juiste teelttechnieken toe te

passen op hun velden. Hoe? De provincie neemt de proef op de som. Op proefvelden,

“Welke teelttechniek veroorzaakt de minste erosie?”

zoals in Galmaarden, passen landbouwers samen met de provincie verschillende teelt-

technieken toe. Zoals een niet-kerende bodembewerking waarbij er niet geploegd wordt. De opbrengstgegevens en de bodemkwaliteit van elke techniek worden nauwlettend opgevolgd. Elk jaar worden alle landbouwers uitgenodigd op de proefvelden. Ze krijgen er de resultaten van de metingen en uitleg over de verschillende landbouwtechnieken.

‘De boer op’

Samen met de erosiecoördinatoren van de provincie gaan gemeentebesturen en landbouwers in heel Vlaams-Brabant de strijd aan met erosie. *

🌐 www.vlaamsbrabant.be/erosie

Beleidsverantwoordelijke
gedeputeerde Monique Swinnen

“Houtkanten, holle wegen en hagen zijn stapstenen voor kwetsbare diertjes.”

Eén van de kapellen van de ommegang in Asse

EILANDEN VOL LEVEN

Hagen, poelen, bomenrijen, holle wegen, grachten en houtkanten. Het zijn deze eilandjes in het landschap die ons typisch Vlaams-Brabants platteland zijn karakter en eigenheid geven. Buitengewoon mooi, maar ook heel belangrijk voor de biodiversiteit. De kleine landschapselementen werken als stapstenen tussen grotere lappen natuur, zoals bossen, moerassen of beekvalleien. Kwetsbare diertjes zoals de geelgors, sleedoornpage, eikelmuis en kamsalamander maken van deze ecologische infrastructuur gebruik zoals wij paden en wegen gebruiken.

Help mee

Heb jij als inwoner een idee om deze kleine landschapselementen te koesteren? Of jouw vereniging? Wil je als gemeente een natuur- en landschapsproject uitwerken? Doe dan beroep op de biodiversiteitsmedewerkers en landschapszorgers van jouw regionaal landschap. Zij helpen je met jouw plan en bekijken samen met jou voor welke subsidies jouw project in aanmerking komt.

Contacteer jouw regionaal landschap. Alle gegevens vind je op

 www.vlaamsbrabant.be/natuur

Beleidsverantwoordelijken Tie Roefs en Tom Dehaene

VIJF NIEUWE 360°-ERFGOED PROJECTEN

Ook dit jaar staan er vijf 360°-erfgoedprojecten in de steigers. Elk regionaal landschap krijgt er eentje onder haar hoede.

SERRE 9 – HOEILAART (RL DIJLELAND)

Een cultuurhistorisch relict op het Kerreveld, een herinnering aan de hoogdagen van de druiventeelt.

VELDKAPELLEN EN -KRUISEN 'KRUISBOSSE-OMMEGANG' – ASSE (RL GROENE CORRIDOR)

De kapelletjes van de Kruisbosse-omwegang zijn historisch vergroeid met het landschap.

SPIJKDOORKAPEL MEENSEL-KIEZEGEM (RL NOORD-HAGELAND)

Een witte veldkapel uit 1655 tussen de Hagelandse fruitbomen.

SINT-BARBARAKAPEL – KUMTICH (RL ZUID-HAGELAND)

De kapel werd in 1836 door spoorarbeiders gebouwd ter ere van de Heilige Barbara, beschermheilige van gevaarlijke beroepen.

VELDKAPEL – BEVER (RL PAJOTTENLAND&ZENNEVALLEI)

Een arduinen veldkapel tussen de akkers en weilanden.

In 2015 realiseerden de regionale landschappen belangrijke stapstenen in hun werkingsgebieden

34KM hagen, heggen en houtkanten

34 poelen

1.444 knobomen of solitaire bomen

59 hoogstamboomgaarden

Ze adviseerden ook duizend inwoners of betrokkenen bij terreinacties.

VRAAG VAN DE LEZER

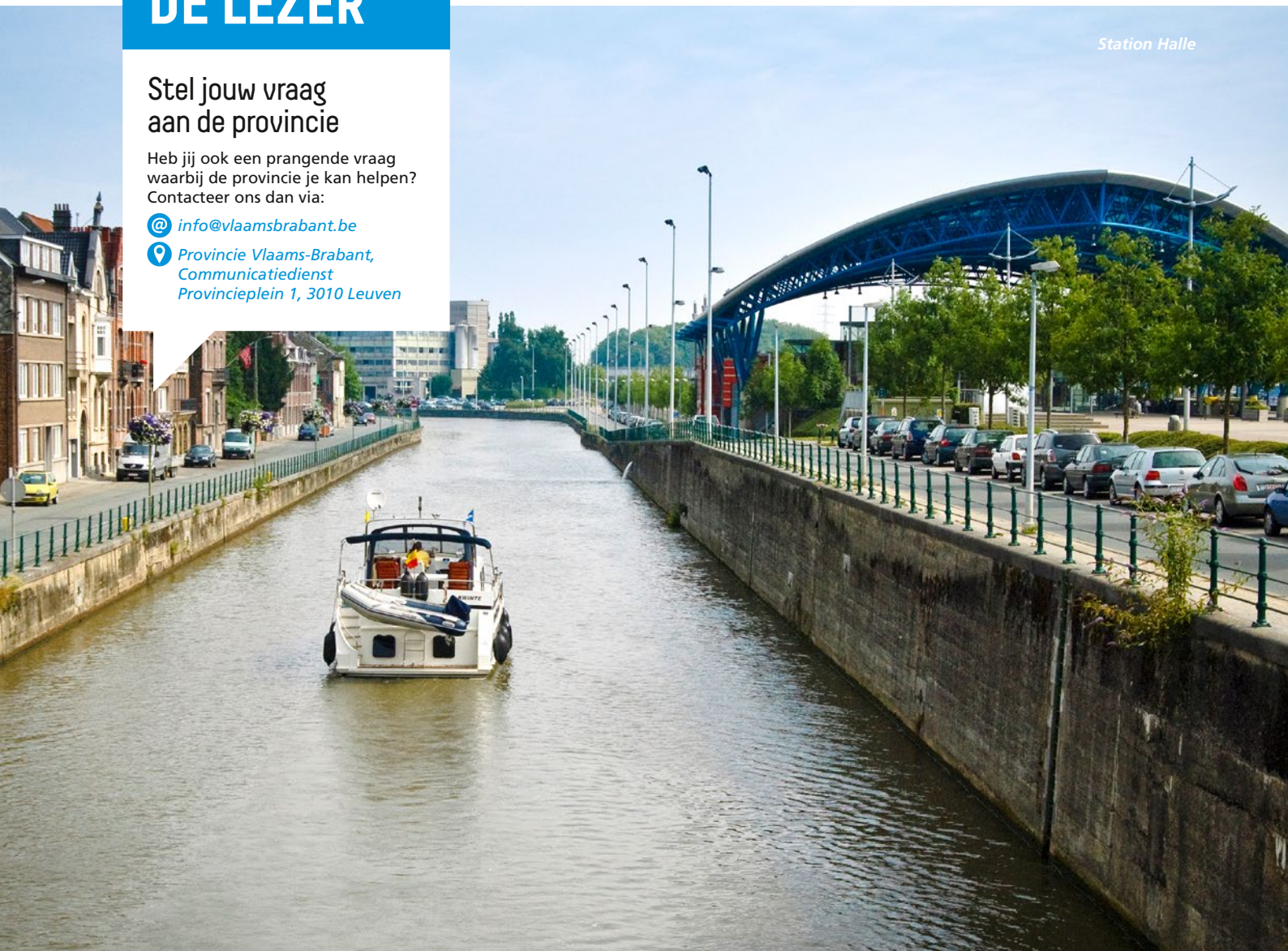
Stel jouw vraag aan de provincie

Heb jij ook een prangende vraag waarbij de provincie je kan helpen? Contacteer ons dan via:

@ info@vlaamsbrabant.be

📍 Provincie Vlaams-Brabant,
Communicatiedienst
Provincieplein 1, 3010 Leuven

Station Halle

“De provincie werkt aan een nieuwe visie op onze ruimtelijke ordening. Hoever staat het daarmee?”

Koen, 41 jaar, Herent

ANTWOORD

Het ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant is meer dan tien jaar oud. Met de uitdagingen die op ons afkomen - de bevolkingsgroei, de klimaatuitdaging, de verkeersdrukte - is het tijd om dat plan te herzien. De aanzet daarvoor werd in 2015 gegeven. Toen nodigde de provincie de gemeentebesturen en middenveldorganisaties zoals Boerenbond, Natuurpunt, Voka, de Fietsersbond, De Lijn, NMBS en andere betrokkenen uit in het provinciehuis. Tijdens verschillende werksessies groeide er een visie waar het met onze ruimtelijke ordening naartoe moet. De focus ligt op drie sporen: dichter wonen bij openbaar verkeersknooppunten, opwaardering van de

bestaande bedrijvenzones en inpassen van duurzame energieproductie. De feedback en inzichten werden intussen verwerkt en in 2017 buigt de provincieraad zich over de nieuwe visienota. Als de provincieraad deze visie goedkeurt, kan het provinciale ruimtelijke beleid formeel worden bijgestuurd. Er volgt zeker ook nog een publieke consultatieronde voor de inwoners over de nieuwe ruimtelijke krachtlijnen. *

 www.vlaamsbrabant.be/visienota-ruimtelijke-ordening

*Beleidsverantwoordelijke
gedeputeerde Ann Schevenels*

De stilte heeft het Provinciedomein Halve Maan helemaal ingepalmd, het vrolijke zomergespetter in het openluchtbad lijkt ver weg. Zangeres Liliane Saint-Pierre geniet van de laatste dagen van het jaar. 'Herfst en winter zijn mijn favoriete seizoenen', zegt ze. 'Eerst uitwaaien tijdens een wandeling rond de vijvers, dan gezellig tafelen in De Badmeester.'

UITWAAIEN MET

De winterstilte van Provinciedomein Halve Maan

STIL WINTER- WANDELLAND

De provinciedomeinen verstillen tijdens de koude maanden tot een prachtig wandellandschap.

Provinciedomein Halve Maan

Omer Vanaudenhovelaan 48, 3290 Diest
www.provinciedomeinhalvemaan.be

Provinciedomein Kessel-Lo

Gemeenteplein 5, 3010 Leuven
www.provinciedomeinkessello.be

Provinciedomein Huizingen

Torleylaan 100, 1654 Beersel
www.provinciedomeinhuizingen.be

Provinciedomein Het Vinne

Ossenwegstraat 70, 3440 Zoutleeuw
www.provinciedomeinhetvinne.be

Kom naar Putteke Winter

De provinciedomeinen zijn het warmst tijdens de koudste maanden van het jaar. Maak een magische wandeling vol mysterieuze figuren, hartverwarmende vertellingen, vuur en spektakel, gezelligheid en verbazing.

3 december: Provinciedomein Halve Maan

13 januari: Provinciedomein Huizingen

 www.puttekewinter.be

LILIANE SAINT-PIERRE

Als kind kon je Liliane bijna elke dag in het domein Halve Maan vinden. Ze woonde vlakbij en het domein was zowat haar tuin waar ze volop kon ravotten, klauteren, bootje varen en zwemmen. Ook nu komt ze er nog graag maar niet meer om in het water te plonsen. 'Geef mij maar de rust en de natuur', lacht ze.

Domein van uitersten

Haar stiefzoon Benjamin werkt als recreatief coördinator in het provinciedomein en wandelt met haar mee. 'Het is een domein van uitersten: vol leven en gejuich in de zomermaanden, helemaal stil en sereen als de winter zich aanmeldt. Dat is net de charme', zegt Benjamin. Ze wandelen langs het openluchtzwembad dat er verlaten bij ligt. In winterslaap. Dan rond de vijver waar nu geen bootjes dobberen maar wel een bonte verzameling watervo-

gels. Een reiger schrikt op, trekt zich traag op gang en maakt zich los van het rimpelende water. De toestellen van de outdoorfitness worden ingenomen door dwarrelende herfstbladeren. Slechts af en toe passeren we een wandelaar die net als Liliane en Benjamin geniet van de rust.

Met de kleinkinderen

'Dit is Provinciedomein Halve Maan op zijn mooist', meent de zangeres. 'Een flink stuk natuur aan de rand van de stad waar je helemaal kan herademen. Ik kom hier af en toe met mijn moeder wandelen. Ze is negentig, maar van een wandelingetje door het domein kan ze nog echt genieten. Ook de kleinkinderen komen altijd graag mee. De koude schrikt hen niet af, van ravotten op de speeltuinen of in de avonturenzone warmen ze meteen op.'

Nagenieten

Wie niet genoeg krijgt van de mooie herfst- en wintertaferelen, kan verdwalen in de rietlanden en bosjes van natuurgebied Webbekoms Broek net achter het provinciedomein. Liliane en Benjamin kiezen om na te genieten in taverne De Badmeester aan de rand van het domein. 'En dan misschien te voet naar een restaurantje in Diest?' Niet voor Benjamin, want die moet nog aan het werk. Het is immers bijna Putteke Winter en dan baadt het domein in een sprookjessfeer tijdens een gezellige winterwandeling met magische vuurshows, verwarmende vertellingen en lekkere hapjes en drank. Een ode aan dat stille winterlandschap. *

*Beleidsverantwoordelijke
gedeputeerde Walter Zelderloo*

*Onze tuin, een wapen tegen
de klimaatverandering*

JOUW TUIN HELPT HET KLIMAAT

Onze tuin, ons eigen stukje groen. Bekijk het vanuit de lucht en je staat versteld hoeveel ruimte al die kleine, groene percelen innemen. Liefst 8 tot 9% van Vlaanderen is tuin, bijna evenveel als er bossen zijn (10%).

Al onze tuinen vormen een structuur in het landschap. Groene linten, meestal netjes verborgen achter hagen en gevels, die vanuit het platteland diep in woonverkevelingen en verstedelijkt gebied snijden. Het zijn stapstenen die de verbinding vormen tussen versnipperde stukjes natuur en leefgebieden voor veel dieren. Samen vormen al deze groene vlekjes op de kaart een 'tuincomplex' met een enorme oppervlakte.

'En daarom liggen er in onze tuin kansen voor het grijpen voor de biodiversiteit en in de strijd tegen klimaatverandering en wateroverlast', zegt Valerie Dewaelheyns, doctor in de bio-ingenieurswetenschappen aan de KU Leuven. Ze is bovendien tuin- en landschapsarchitecte. 'We hoeven echt niet allemaal onze tuin te

laten verwilderen. Het volstaat als veel tuinbezitters kleine stapjes zetten om een groot verschil te maken.'

Minder mos, betere bodem

Het zit hem vaak in de kleine dingen, weet Valerie. Zoals de juiste plantkeuze, een verstandige aanleg, een slim

*"Minder mos in je
gazon? Laat een
laagje grasmaaisel
gewoon liggen"*

onderhoud. 'Een voorbeeld? Door compost op je gazon te strooien of je grasmaaisel te versnipperen met een mulchmaaiër en niet zomaar af te voeren, komt er meer organische stof of humus in de bo-

dem. Dat zorgt voor een luchtige bodem met voldoende vocht. Het gras groeit beter en mos krijgt het moeilijk. Humus bevat veel koolstof. Door die jarenlang vast te leggen in de bodem, zorg je voor minder koolstofdioxide in de lucht. Bovendien heeft een gezonde gazonbodem minder meststof nodig. Ook dat spaart CO₂ uit. En een luchtige bodem kan veel meer water opnemen en vasthouden, waardoor wateroverlast wordt beperkt.'

Waterdoorlatend

Onze tuin kan helpen de gevolgen van de klimaatverandering - periodes van wateroverlast, hitte en droogte - het hoofd te bieden. Hoe? Door ervoor te zorgen dat water goed in de bodem kan dringen door meer plantvakken te voorzien, de verharding te be-

*“Stadstuuntjes,
klimplanten en
groendaken zorgen
voor koelte in de stad.”*

Valerie Dewaelheyns

perken en te zorgen voor een goede afwatering. Waarom zou je geen wadi aanleggen? Dat is een verzonken put met planten en keien waar het opgevangen water in alle rust in de bodem kan dringen.

Breng wat koelte in je tuin

‘Wie zijn tuin wil klaarstomen voor de toekomst, plant ook best een mooie boom’, vertelt Valerie. ‘In de schaduw van een boom is het koeler en bomen zijn meesters in het opslaan van CO₂.’

Die koelte is zeker welkom in de stad, waar de gevolgen van de klimaatopwarming nog duidelijker zijn. ‘Daar is sprake van een ‘hitte-eiland-effect’. De stad kan zo warm worden dat de gezondheid van de bewoners eronder lijdt. Klimplanten tegen muren, daktuinen, groendaken en voldoende bomen kunnen dat effect beperken.’

‘Een tuin is ons eigen stukje paradijs. Maar het kan meer betekenen dan dat, een tuin kan ook een maatschappelijke rol vervullen. Zonder dat we moeten inboeten op dat stukje paradijs. Integendeel. Wat variatie in de beplanting en meer dierenleven maakt zelfs het paradijs nog aangenamer.’ ✿

Tips om bewust te tuinieren

EEN COOLE, KOE

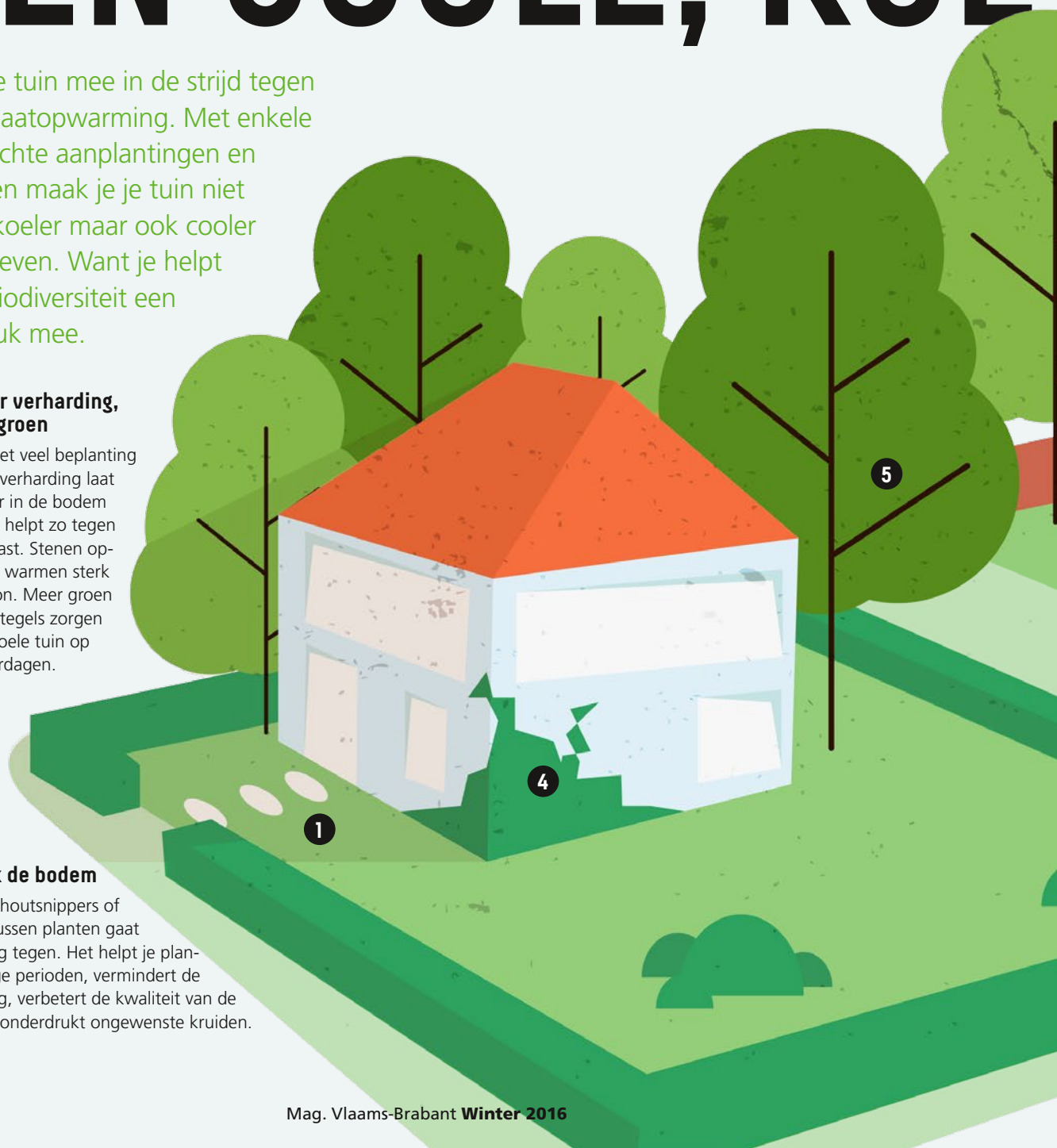
Werp je tuin mee in de strijd tegen de klimaatopwarming. Met enkele doordachte aanplantingen en ingrepen maak je je tuin niet alleen koeler maar ook cooler en vol leven. Want je helpt er de biodiversiteit een flink stuk mee.

1 Minder verharding, meer groen

Een tuin met veel beplanting en minder verharding laat regenwater in de bodem dringen en helpt zo tegen wateroverlast. Stenen oppervlakken warmen sterk op in de zon. Meer groen en minder tegels zorgen voor een koele tuin op hete zomerdagen.

2 Bedek de bodem

Een laagje houtsnippers of bladeren tussen planten gaat verdamping tegen. Het helpt je planten in droge perioden, vermindert de verdamping, verbetert de kwaliteit van de bodem en onderdrukt ongewenste kruiden.

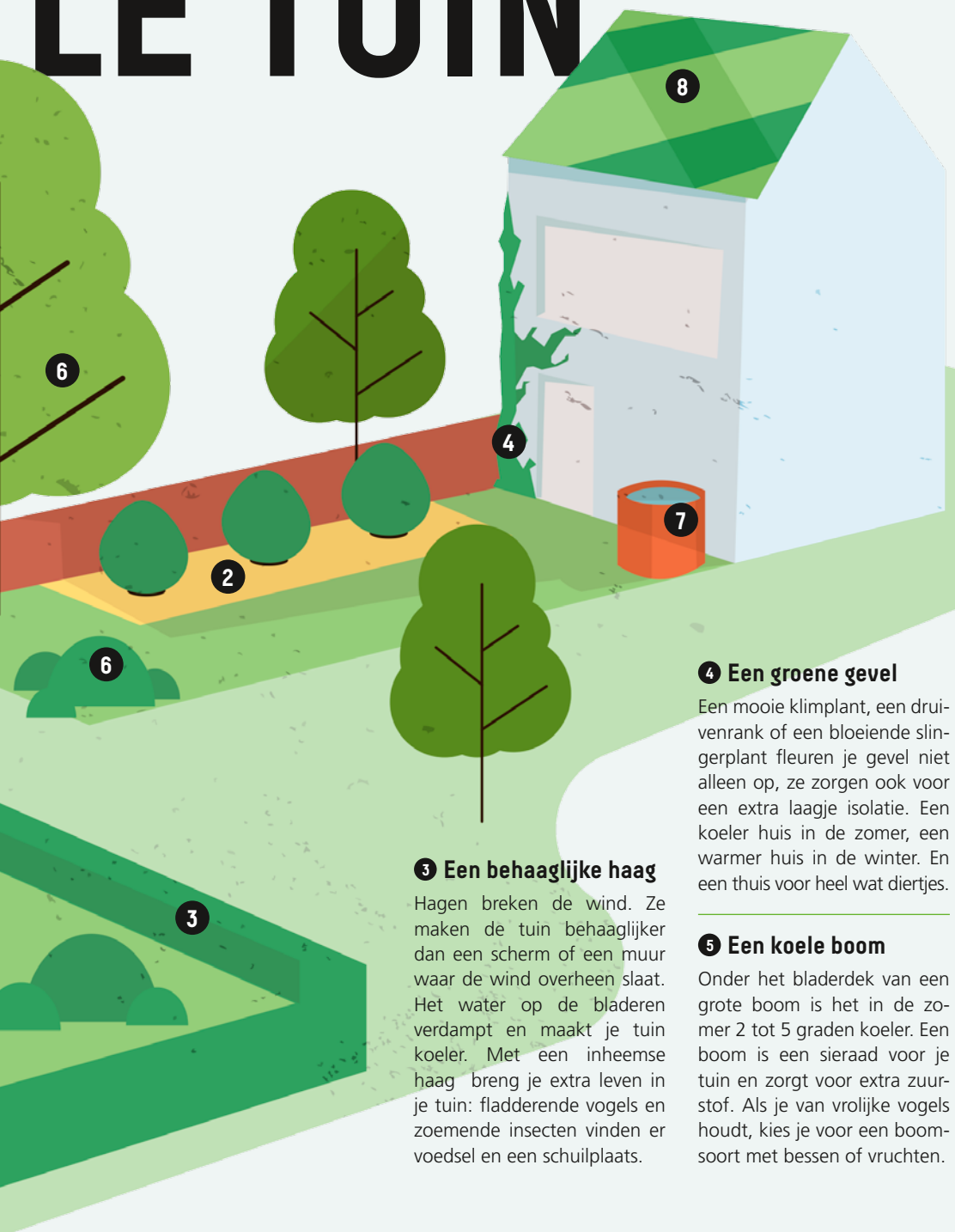

“Wist je dat meer dan 8% van Vlaanderen tuin is? Als we met z'n allen wat bewuster tuinieren, kunnen we onze biodiversiteit en ons klimaat flink helpen.”

Gedeputeerde **Tie Roefs**

LE TUIN

3 Een behaaglijke haag

Hagen breken de wind. Ze maken de tuin behaaglijker dan een scherm of een muur waar de wind overheen slaat. Het water op de bladeren verdampt en maakt je tuin koeler. Met een inheemse haag breng je extra leven in je tuin: fladderende vogels en zoemende insecten vinden er voedsel en een schuilplaats.

4 Een groene gevel

Een mooie klimplant, een druivenrank of een bloeiende slingerplant fleuren je gevel niet alleen op, ze zorgen ook voor een extra laagje isolatie. Een koeler huis in de zomer, een warmer huis in de winter. En een thuis voor heel wat diertjes.

5 Een koele boom

Onder het bladerdek van een grote boom is het in de zomer 2 tot 5 graden koeler. Een boom is een sieraad voor je tuin en zorgt voor extra zuurstof. Als je van vrolijke vogels houdt, kies je voor een boomsoort met bessen of vruchten.

6 Hoog en laag

Zorg voor variatie in je beplanting, met zowel hoge als lage planten. Laat het gemaaide gazon overgaan in een border met bloeiende vaste planten, bodembedekkers of een bloemenweide. Een hogere struiklaag brengt structuur en zorgt voor bloemenpracht en vruchtjes. Kies als afscheiding met de buren een inheemse haag waar egeltjes vrij onderdoor kunnen. De bomen vormen de hoogste laag.

7 Regenton

Sluit de regenpijp van je afdak aan op een regenton. Het water kan je gebruiken om de planten te gieten. Zo bespaar je drinkwater.

8 Groendak

Leg een groen dak aan op je woning of schuurtje. Het zorgt voor koelte, houdt regenwater vast en lokt vogels, vlinders en insecten. *

TUINIERNEN IN DE WINTER

FIGUUR #1

Wat vinden we in de tuin?

Met de winter in aantocht valt het leven in de tuin stil. Met deze tuintips kan je ook dit najaar en winter al werk maken van jouw droomtuin.

Compostkuur

Ziet je gazon er pips uit? Met veel mos? Geef je tuin dan een verwenkuur met compost. Maai je gazon af tot op een 4-tal centimeter. Strooi 5 liter compost per vierkante meter uit en borstel of hark de compost tussen de grassprietjes. Het helpt om je bodem eerst te verluchten met een riek, prikrol of gazonverluchter. Gebruik zelfgemaakte compost of compostleveranciers in je buurt. Die vind je op:

 www.vlaco.be

Dekentje van herfstbladeren

Een bedekte bodem is een gezonde bodem. Wortels van planten vinden er gemakkelijker vocht, lucht en voedingsstoffen. Strooi daarom

de herfstbladeren die je van je gazon en paden verwijdert als een beschermend laagje tussen de struiken of in de moestuin. Het vermindert de onkruidgroei, beschermt de bodem tegen zware regenval en voorkomt uitdroging in de zomer.

Plant een boom of een klimplant

Het najaar is de ideale periode om bomen te planten. Bomen die voor de winter geplant worden, hebben een voorsprong in het voorjaar. Welke boom verkies je?

 www.bomenwijzer.be

Een tuin vol leven

Ook in dit koude seizoen kan je tuin leven aantrekken. Laat uitgebloeide bloemstengels gewoon staan, ze vormen de ideale winterschuilplaats voor nuttige insecten en de vogeltjes eten de zaden. Plaats voederhuisjes en zet schaaltes met vers drinkwater. Ook nestkastjes hang je best nu al in de tuin. Zo kunnen de vogels ze verkennen en er in schuilen bij bar weer. *

Beleidsverantwoordelijke gedeputeerde Tje Roefs

FIGUUR #2

Vlaams-Brabanders en hun tuin

86% van de Vlaams-Brabanders heeft een tuin.

30% kweekt groenten en fruit in de tuin.

86% vindt de tuin een plaats om te genieten.

44% van de Vlaams-Brabanders vinden de tuin een hobby.

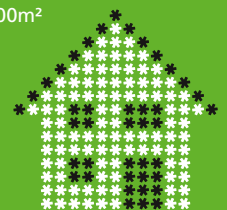
FIGUUR #3

Grootte van de Vlaamse tuin

23% van de tuinen is kleiner dan 100m²

57% is tussen 100 en 800m²

20% is groter dan 800m²

Meer Weten?

 www.vlaamsbrabant.be/tuinen

Toekomstbeeld voor Demer-en Laakvallei

ONTDEK DE DEMERVALLEI

- LEGENDE**
- Demer en zijlopen
 - her aan te sluiten meanders
 - Demerfietspad
 - spoorlijn
 - open valleilandschap (graslanden, ruitjes en akkers)
 - bosrijk valleilandschap
 - moeras
 - ▲ Diestiaanheuvels
 - aangrenzende natuurgebieden
 - + kajak in- en uitstapplaatsen
 - * watermolens
 - * ontmoetingsplaatsen
 - ▲ bivakzones
 - ↔ nieuwe fiets-, wandel- en ruiterbrug
 - kleinstedelijk gebied

Eerst open en bloot door het historische Diest, dan kronkelend door de knappe natuurgebieden van het Hageland. Als een blauw en groen lint rijgt de Demer de mooiste landschappen aan elkaar. Helemaal tot Werchter, waar ze uitmondt in de Dijle.

De provincie Vlaams-Brabant heeft samen met het Regionaal Landschap Noord-Hageland, Vlaanderen, de betrokken gemeentebesturen, Waterwegen en Zeekanaal nv en andere partners een plan klaar om de Demervallei nog aantrekkelijker te maken. Dat past in het Sigmaplan van de Vlaamse overheid om de Schelde en haar zijrivieren veiliger, natuurlijker en aantrekkelijker te maken.

Demeravonturen

Er komen bivakzones in heel de vallei zodat je meerdaagse trektochten kan maken van Werchter tot in Limburg.

Handige start- en stopplaatsen maken het gemakkelijk voor wie met kano of kajak de Demer bedwingt. Het aantrekkelijke fietspad langs de oevers wordt verlengd van de Spellehut in Testelt tot Zichem. Je hoeft nooit ver om te rijden of wandelen dankzij nieuwe wandel- en fietsbruggen.

Halt houden? Dat doe je onderweg in een van de gezellige hercapunten of op een nieuw in gerichte ontmoetingsplek langs het water. Aan jou om de Demer te ontdekken en de beleven!

Beleidsverantwoordelijke gedeputeerde Monique Swinnen

Geïnteresseerd?

De toekomstplannen worden binnenkort op verschillende plaatsen langs het traject aan het publiek voorgesteld.

www.sigmaplan.be/demervallei

Bestel de uitgebreide Demerkaart via

www.vlaamsbrabant.be/demerkaart

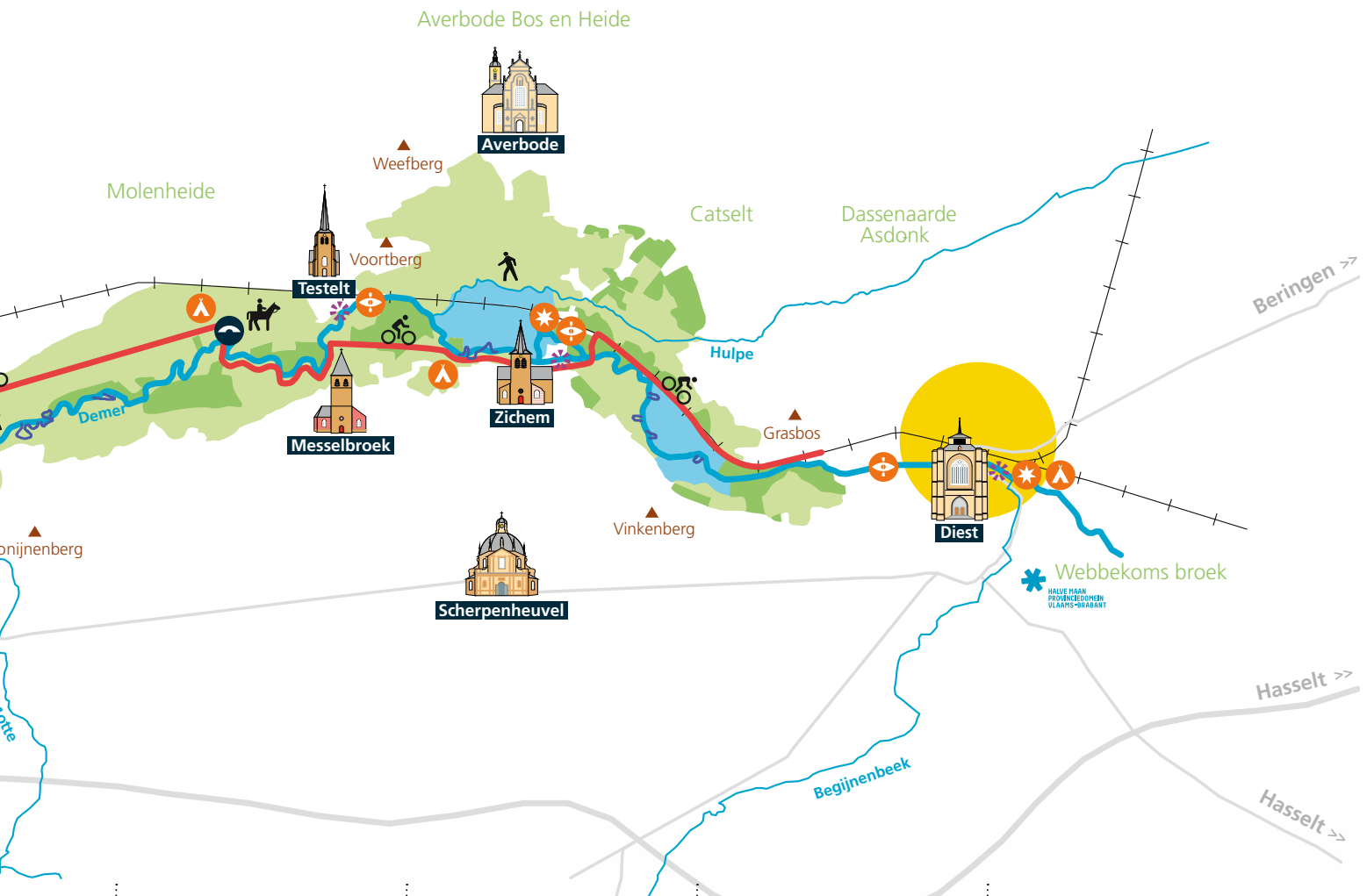
www.rlnh.belpublicaties

De kaart is ook gratis beschikbaar in de Demergemeenten.

demervallei

© illustraties Henrik Gheerardyn / RLNH
Kaart gebaseerd op Meer wit.

 De provincie, Toerisme Vlaams-Brabant, het Regionaal Landschap Noord-Hageland, de Demergemeenten en terreineigenaars richten vijf nieuwe ontmoetingsplaatsen in langs de Demer.

 Door de aansluiting van de oude meanders wordt een kajak- of kanovaart een mooie beleving. Meer aanlegplaatsen voor kano en kajak maken het de waterrecreant gemakkelijk. Een initiatief van de provincie en Sport Vlaanderen.

 In heel de vallei richt Agentschap Natuur en Bos bivakzones in, discrete kampeerplekken in het groen waar je gratis en ongestoord je tent kan opzetten.

 Traag is mooi. De bestaande wandelroutes worden verfijnd en vormen samen met nieuwe wandellussen een wandelnetwerk door de mooiste natuur in de vallei. Korte en lange wandelingen, meerdaagse trektochten met rugzak: het kan allemaal.

 Het Demerfietspad slingert zich samen met de oude meanders door de Demervallei. Nieuwe fietsverbindingen naar de dorpen en steden maken het de recreatieve en functionele fietser gemakkelijker.

 Ruiterroutes door de Demervallei sluiten aan op het ruiternetwerk de Merode en ruit- en menroutes in het Hageland.

 Door de heraansluiting van de oude meanders ontstaat waardevol natuurgebied en ontstaan er meer kuitplaatsen voor de vissoorten.

 Hotels, B&B's, vakantiehuizen, bivakzones, boerderijvakanties. Logeren kan op veel manieren in de Demervallei.

 Blijf niet op je honger zitten, tracteer jezelf op een streekgerecht in een van de gezellige horecazaken in de Demervallei en het Hageland.

FOTOWEDSTRIJD

Proficiat 4A!

Het was een nek-aan-nekrace tussen klas 4A van de vrije basisschool Prinsenhof in Grimbergen en het vijfde leerjaar van basisschool Sint-Victor in Dworp. De foto van klas 4A haalde uiteindelijk 2222 likes en won de fotowedstrijd met een voorsprong van 66 stemmen. 'We telden met heel de klas af naar de deadline. Spannende momenten', zegt juf Saskia Jots. 'Het gejuich om klokslag 12 uur was enorm en we hebben flink gevierd met een smoutebollenfeestje.'

De klas wint een klasuitstap ter waarde van 400 euro. 'Mooi meegenomen, maar de kinderen vinden het vooral tof dat ze in MAG.Vlaams-Brabant verschijnen. We leren dit jaar net over België en de provincies. Ze zullen nooit meer vergeten dat ze in Vlaams-Brabant wonen. De leerlingen vinden het jammer voor de kinderen uit Dworp, die met een heel klein verschil tweede zijn geworden. Daarom delen we de prijs graag met hen.'

PRIJS
T.W.V.
€ 350

Win een culinair arrangement voor 4 personen.

Stuur jouw mooiste foto door van een van de vier provinciedomeinen en win een culinair arrangement in het Hageland voor 4 personen.

1

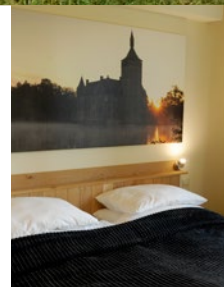

Maak een staande herfst- of winterfoto in een provinciedomein van Vlaams-Brabant.

2

Stuur door via [vlaamsbrabant.be/](https://www.vlaamsbrabant.be/) fotowedstrijd

Puur genieten in de sfeervolle B&B Luttelkolen in Nieuwrode, in de vallei van de Wingebek en op wandelafstand van het Kasteel van Horst. Met één overnachting.

www.luttelkolen.be